

PTA

Programma van Toetsing en Afsluiting

5 HAVO

Schooljaar 2025-2026

Dit schoolexamen omvat de praktische invulling van de eindexamenperiode zoals die in de wet van het Uitvoeringsbesluit aan het bevoegd gezag van het Laurens Lyceum gedelegeerd is. Aldus vastgesteld voor het schooljaar 2025/2026.

September 2025

Namens het bevoegd gezag, met instemming van de medezeggenschapsraad,
directeur,

Drs. D. Middelhoek

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2 Semesterindeling	4
3 Schoolexamentoetsen (SE's)	4
4 Praktische opdrachten en practica	4
5 Schoolexamenonderdelen LO	5
6 Profielwerkstuk	5
7 Herkansingen	5
8 Rapportage	5
9 Het centraal examen	6
9a Tijdvakken centraal examen	6
9b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking	7
9c Examennummer en aanmelding als examenleerling	7
9d Inzage centraal examens	7
10 Informatie per vak	8
Vak: Aardrijkskunde 5 Havo.....	8
Vak: Bedrijfseconomie 5 Havo.....	12
Vak: Biologie 5 Havo.....	15
Vak: Bewegen, Sport en Maatschappij (BSM) 5 Havo.....	17
Vak: Culturele en Kunstzinninge Vorming (CKV).....	20
Vak: Duits 5 Havo.....	21
Vak: Economie 5 Havo.....	23
Vak: Engels 5 Havo.....	25
Vak: Frans 5 Havo.....	27
Vak: Geschiedenis 5 Havo.....	30
Vak: Lichamelijk Opvoeding.....	32
Vak: Maatschappijleer.....	35
Vak: Natuurkunde 5 Havo.....	35
Vak: Nederlands 5 Havo.....	38
Vak: Scheikunde 5 Havo.....	42
Vak: Rekenen.....	43
Vak: Tekenen 5 Havo.....	45
Vak: Wiskunde A 5 Havo.....	47
Vak: Wiskunde B 5 Havo.....	49
Vak: Wiskunde D 5 Havo.....	50

1 Inleiding

In de vernieuwde tweede fase krijg je te maken met een formele regelgeving die te vinden is in het examenreglement en in de schoolexamenoverzichten. Het examenreglement en de schoolexamenoverzichten vormen één geheel. Hierin heeft de school vastgelegd hoe het eindexamen wordt ingericht.

Dit schoolexamenoverzicht is het tweede deel van de handleiding die beschrijft hoe het Laurens Lyceum het schoolexamen heeft georganiseerd voor het komende jaar in 5 havo.

Ieder jaar krijg je een nieuw schoolexamenoverzicht zodat je precies op de hoogte bent van wat, en wanneer er geëxamineerd wordt. Ieder vak kan via schoolexamentoetsen en soms praktische opdrachten, of via handelingsdelen de inhoud van de stof afvragen. Daarbij komt nog dat er vakken zijn met alléén een schoolexamen of met zowel een schoolexamen als een centraal examen.

Vervolgens zijn er vakken die cijfers geven of een beoordeling in woorden. Met veel zaken zijn jullie al vertrouwd, maar nieuw is het centraal examen.

Dit schoolexamenoverzicht bevat alle gegevens die je dit schooljaar nodig hebt, zodat je precies weet welke vakken wat doen.

Daarnaast krijg je te maken met de wijze waarop de school de vernieuwde tweede fase heeft ingericht. Je kreeg al te maken met onder andere studiewijzers, lesplanners, leesdossiers en kundossiers.

Het belangrijkste is toch het goed toepassen van de basisvaardigheden die nodig zijn om de vernieuwde tweede fase tot een succes te maken, te weten:

A PLANNEN

Dat is een vaardigheid die van doorslaggevend betekenis is om de werkdruk te spreiden. Als je te veel tijd en energie op het laatste moment gaat stoppen in wat je moet doen, dan loop je het risico dat je te weinig tijd neemt om het geleerde te verwerken.

B REGELMATIG WERKEN

Hetzelfde kan gezegd worden van regelmatig werken, want dat is de basis van succes. Ervaring leert dat leerlingen die het op kunnen brengen iedere dag te studeren, de minste moeite hebben. Het betekent gewoon iedere dag je schoolwerk doen.

C ZELFWERKZAAMHEID

Het is onvermijdelijk dat je dit schooljaar tijd hebt om zelf aan het werk te gaan omdat het anders onmogelijk is een rooster te maken. Maak daar gebruik van en ga werken op een van de leerplekken. Profiteer van die tijd om werk, dat toch gedaan moet worden, al vast te doen. Dat voorkomt dat je met de tong op de schoenen aan de finish verschijnt.

D ZELFVERANTWOORDELIJKHEID

Als je aangesproken wordt, verschuil je dan niet achter anderen door te zeggen dat niemand iets doet of dat toch niemand het begrijpt, maar neem zelf initiatief. Zorg er voor dat jouw huiswerk altijd in orde is en ga naar een docent toe om extra uitleg te vragen als jij iets niet begrijpt. Op deze manier word je gedeeltelijk zelf verantwoordelijk voor je studie.

E MOTIVATIE

Essentieel is dat je je niet laat afschrikken door alles wat op je afkomt en je met goede moed aan het werk gaat. Je mentoren zullen je daarbij helpen. Ze weten waar je op moet letten, welke valkuilen er zijn, maar ook welke oplossingen er voor problemen zijn.

De mentoren van **5 havo** wensen je een goed studiejaar toe.
September 2025

2 Semesterindeling

Het schooljaar in 5 havo is verdeeld in twee semesters. Het eerste semester is verdeeld in twee toetsperioden, het tweede semester bestaat uit één toetsperiode. Het eerste semester loopt van maandag 1 september tot en met vrijdag 30 januari. Het tweede semester loopt van maandag 2 februari tot en met vrijdag 17 april. Beide semesters krijgen een eigen rooster. Ook in deze roosters kunnen in de loop van het semester wijzigingen optreden. Houd daar rekening mee bij het maken van werkafspraken.

3 Schoolexametoetsen (SE's)

Elke periode wordt afgesloten met een schoolexamen toetsweek. Ruim van tevoren worden de roosters van de schoolexamen toetsweek bekend gemaakt.

Schoolexamenweek 1 loopt van woensdag 29 oktober tot en met woensdag 5 november.

Schoolexamenweek 2 loopt van vrijdag 9 januari tot en met dinsdag 20 januari.

Schoolexamenweek 3 loopt van donderdag 12 maart tot en met vrijdag 20 maart.

Ook horende in deze toetsperiode, maar afgenomen in de lessen in de week na schoolexamenweek 2, worden kijk- en luistervaardigheid getoetst voor de vakken: Frans, Duits en Engels.

4 Praktische opdrachten en practica

In ieder semester staat voor enkele vakken het maken van een praktische opdracht vermeld. De praktische opdrachten zullen gedeeltelijk in de lessen, maar ook gedeeltelijk in eigen studietijd gemaakt worden. Een aantal vakken laat praktische opdrachten gebaseerd op een practicum maken. In het hoofdstuk met informatie per vak is de periode vermeld waarbinnen de praktische opdrachten of de practica zullen plaatsvinden. De precieze inleverdatum wordt bij aanvang van elke opdracht vastgelegd. In het examenreglement staat beschreven welke consequenties er verbonden kunnen worden aan het niet of te laat inleveren van een praktische opdracht of een practicumverslag. Afwijken van de data kan alléén in bijzondere omstandigheden en met toestemming van de secretaris van de examencommissie.

5 Schoolexamenonderdelen LO

5a Vak

Gedurende het hele jaar zijn er schoolexamenonderdelen voor het vak Lichamelijke Opvoeding.

5b Organisatie schoolexamenonderdelen

Als de voortgang voor een schoolexamenonderdeel onvoldoende is, dan draagt de docent de leerling op dit schoolexamenonderdeel op één of meer middagen op school in orde te maken. De betrokken docent stelt de secretaris van de examencommissie hiervan vooraf in kennis. De ouders ontvangen hierover een brief van de secretaris van de examencommissie. Blijft de voortgang van het schoolexamenonderdeel onvoldoende, dan besluit de directeur welke verdere maatregelen worden genomen. Is een handelingsdeel voor het begin van de laatste toetsweek niet 'voldoende' of 'goed' afgerond, dan gaat dat ten koste van één herkansing en heeft de leerling de tijd tot en met de dag waarop de herkansingen plaatsvinden om aan de voltooiing te werken. Leerlingen die op maandag 13 april één of meer handelingsdelen nog niet of onvoldoende afgerond hebben, kunnen geen diploma halen.

6 Profielwerkstuk

In 5 havo moet iedere leerling een profielwerkstuk gemaakt hebben. Het cijfer voor het profielwerkstuk telt mee bij de bepaling van de uitslag van het examen. Een profielwerkstuk is een grote praktische opdracht die betrekking heeft op één of meer vakken uit het gekozen vakkenpakket. Het profielwerkstuk start in 4 havo. In principe wordt het profielwerkstuk in tweetallen gemaakt. Iedere leerling valt onder de organisator profielwerkstukken, die zorgt voor de organisatorische begeleiding. De inhoudelijke begeleiding en de beoordeling geschiedt door de docenten van de vakken, die bij het profielwerkstuk betrokken zijn. Die docenten hoeven geen lesgevende docenten van de leerlingen te zijn. Iedere leerling die voor het profielwerkstuk een cijfer lager dan 3,5 haalt, moet het profielwerkstuk verbeteren. Dat gaat ten koste van één herkansing. De leerling heeft de tijd tot en met de laatste dag waarop de herkansingen van de laatste toetsweek plaatsvinden om aan de verbetering te werken.

7 Herkansingen

De herkansingen van schoolexamenweek 1 vinden plaats op dinsdag 25 november, de herkansingen van schoolexamenweek 2 vinden plaats op donderdag 5 februari en de herkansingen van schoolexamenweek 3 vinden plaats op woensdag 8 april.

8 Rapportage

Er worden geen tussentijdse rapportages gegeven. Alleen als alle cijfers definitief zijn vastgesteld, komt er een eindrapport.

Dinsdag 14 april: Rapportage definitieve schoolexamencijfers.

9 Het centraal examen

9a Tijdvakken centraal examen

Het centraal examen kent drie tijdvakken.

EERSTE TIJDVAK

Het eerste tijdvak loopt van vrijdag 8 mei tot en met woensdag 27 mei en vormt de afsluiting van het examenjaar.

In het eerste tijdvak zijn er voor de verschillende vakken examens volgens onderstaande tabel.

vrijdag 8 mei	13:30 - 16:30 uur	Nederlands
maandag 11 mei	13:30 - 16:30 uur	Economie
dinsdag 12 mei	09:00 - 12:00 uur 13:30 - 16:30 uur	Geschiedenis Scheikunde
woensdag 13 mei	13:30 - 16:00 uur	Frans
maandag 18 mei	13:30 - 16:00 uur	Engels
dinsdag 19 mei	13:30 - 16:30 uur	Wiskunde A, B
woensdag 20 mei	09:00 - 11:30 uur 13:30 - 16:30 uur	Duits Biologie
donderdag 21 mei	09:00 - 11:30 uur 13:30 - 16:30 uur	Tekenen Aardrijkskunde
vrijdag 22 mei	13:30 - 16:30 uur	Bedrijfseconomie
dinsdag 26 mei	13:30 - 16:30 uur	Natuurkunde

TWEEDE TIJDVAK

In maart 2026 wordt bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de centrale examens in het tweede tijdvak worden afgenomen.

Het tweede tijdvak loopt van dinsdag 16 juni tot en met dinsdag 23 juni en is bedoeld voor:

- leerlingen die door ziekte of een andere oorzaak een zitting van het eerste tijdvak gemist hebben.
- leerlingen die via een herexamen voor maximaal één vak trachten alsnog aan de exameneis te voldoen.
- leerlingen die hun inlotingskansen willen vergroten door voor maximaal één vak een hoger eindcijfer te bereiken.

DERDE TIJDVAK

Het derde tijdvak vindt plaats in augustus en is bedoeld voor leerlingen die hun centraal examen niet in het eerste of tweede tijdvak hebben kunnen afronden. De examens in dit tijdvak worden niet op school, maar centraal landelijk afgenomen.

9b Uitslagbepaling en diploma-uitreiking

De uitslag van het eerste tijdvak is op **donderdag 11 juni** bekend en de uitslag van het tweede tijdvak is op **dinsdag 30 juni** bekend. De gezamenlijke diploma-uitreiking is vastgesteld op **dinsdag 7 juli**.

9c Examenummer en aanmelding als examenleerling

Iedere leerling ontvangt voor de meivakantie een uniek examenummer. Dit nummer moet bij het centraal examen op het examenpapier vermeld worden. Iedere leerling moet als examenleerling aangemeld worden bij het ministerie. Daarbij moeten alle persoonlijke gegevens en de profielgegevens correct vermeld worden.

Daarom moet iedere leerling vóór **vrijdag 21 november 2025** op de administratie een kopie (voor- en achterkant) van het paspoort of identiteitsbewijs inleveren. Op de achterzijde daarvan moet het profiel met het gekozen keuzevak ingevuld worden. Bij een foute vermelding doe je in het foute vak examen, dus controleer je gegevens! Leerlingen die voor 1 oktober 2025 de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, kunnen bij de secretaris van de examencommissie een schriftelijk verzoek indienen om alle gegevens over het examen alleen aan hen te adresseren.

9d Inzage centraal examens

Iedere kandidaat heeft de mogelijkheid het centraal examen van de vakken met een centraal examen in te zien op woensdag 15 juli 2026 van 08:30 tot 09:30 uur. Daarvoor moet er persoonlijk worden ingeschreven op vrijdag 10 juli 2026 van 10:00 tot 12:00 uur. Deze inzage kan niet leiden tot herziening van behaalde cijfers. De school zorgt voor het gemaakte cse examen, de leerling zorgt zelf voor de opgaven en het betreffende correctiemodel. Deze zijn te downloaden van het internet. De leerling mag bijgestaan worden door één persoon.

Mocht je voor de bepaling van je herexamen op vrijdag 12 juni je examenwerk willen inzien, dan kan de examendocent het werk opvragen bij de administratie. De leerling tekent het bijgeleverde formulier, waarmee akkoord gegaan wordt met de gestelde regels. Deze regels zijn:

- de inzage is bedoeld voor het vaststellen welke onderdelen verbetering behoeven, om een weloverwogen beslissing over je herexamen te nemen.
- Er vindt geen discussie plaats over de beoordeling.
- Er mogen geen foto's gemaakt worden.

10 Informatie per vak

Vak: Aardrijkskunde 5 Havo

Do-m ein	Sub-do mein	Onder- delen	Moet in SE	C E	Komt voor in SE						
					SE 1	SE 2	SE 3	SE4	SE5	SE6	SE7
A	A1	1 lid 1,2,3	x	x	2		1,3				
	A2	2 lid 1,2,3	x		1		2			3	
B	B1	3 lid 1,2	x			1,2					
	B2	4 lid 1,2		x					x		
	B3	5 lid 1,2	x					Wereld			Brazilië
C	C1	6 lid 1,2	x			1					2
	C2	7 lid 1,2		x					x		
	C3	8 lid 1,2	x						1,2		
D	D1	9 lid 1,2		x							x
	D2	10 lid 1,2	x								1,2
E	E1	11 lid 1,2		x					2		
	E2	12 lid 1,2	x			1		2			
F	Oriëntatie en beroep										

Praktische opdracht: SE1 4h	
Onderwerp:	Onderzoek Leefomgeving
Eindtermen:	<ul style="list-style-type: none"> - De kandidaat kan: - - een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak (A2 - lid 1). - - Geografische vragen herkennen en zelf formuleren. (A1 - lid 2)
Uitvoering:	Schriftelijk verslag en mondelinge presentatie
Tijdpad opdracht:	okt/nov/dec
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 6 december via Google Classroom.
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE2 4h	
Stofaanduiding:	De wereld van 4 havo hoofdstuk 1 (globalisering / Mexico en de VS), hoofdstuk 2 (Aarde, natuur en landschap), hoofdstuk 3 (Leefomgeving, stedelijke gebieden en water)
Eindtermen:	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de situatie in een nader door school te kiezen gebied waar een of meer rijke landen en een of meer arme landen aan elkaar grenzen, beschrijven en analyseren. Het betreft: <ul style="list-style-type: none"> * economische, demografische en sociaal-culturele gebiedskenmerken en de relaties daartussen. (B1 - lid 1) * de (grensoverschrijdende) relaties tussen beide soorten landen en de gunstige en ongunstige effecten daarvan. (B1 - lid 2)

Wijze van examinering:	- voor een nader door de school te kiezen fysisch-geografische regio: spreidingspatronen van natuurlijke en landschappelijke verschijnselen beschrijven. (C1 - lid 1) - lokale en regionale vraagstukken beschrijven en analyseren en zich daarover een beargumenteerde mening vormen. (E2 - lid 1)
Hulpmiddelen:	Schriftelijke toets
Toetsduur:	Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands
Percentage van SE:	90 min
Herkansbaar:	10%
Praktische opdracht:	SE 3 4h
Onderwerp:	Deel 1: De klimaatclassificatie volgens Köppen Deel 2: Croquis opdracht: De grensregio Mexico - VS
Eindtermen:	De kandidaat kan: - Een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data. (A2 - lid 2) - Geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven. (A1 - lid 1) - Geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen (A1 - lid 3)
Uitvoering:	Deel 1: Uitwerken digitaal verslag waarbij gebruik wordt gemaakt van digitaal kaartmateriaal Deel 2: Uitvoeren schetskaart over de grensregio Mexico - VS + opnemen en inleveren videopresentatie.
Tijdpad opdracht:	Nov/dec
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 6 juni via Google Classroom.
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Toets:	SE4	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	De wereld van 5 havo hoofdstuk 1 (Wereld Globalisering) + veldwerk Ouddorp (Wereld Van hoofdstuk 4 paragraaf 1 t/m 2)	
Eindtermen:	De kandidaat kan: - aan de hand van een nader door de school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondialisering uitwerkt in een lokale context. Hij betreft hierbij: * sociaal- en fysisch-geografische aspecten. (B3 - lid 1) * actoren in de lokale context. (B3 - lid 2). - zich een beargumenteerde mening vormen over: actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast. (E2 - lid 2) - Samenhangen en verschillen in de wereld (B2)	
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:	Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE5	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:		De wereld van 5 havo hoofdstuk 2 (Aarde endogene en exogene processen) + H4 paragraaf 3 t/m 5.	
Eindtermen:		De kandidaat kan: - aan de hand van een nader door de school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondiale natuurruimtelijke processen uitwerken in een lokale context. Hij betreft hierbij: * fysisch- en sociaal-geografische aspecten; (C3 – lid 1) * actoren in de lokale context. (C3 – lid 2) - kan een beargumenteerde mening vormen over: actuele ruimtelijke en sociaal-economische aspecten van stedelijke gebieden in Nederland. (E1 – lid 2) - Geografische vragen herkennen en zelf formuleren. (A1 - lid 2) - Samenhangen en verschillen op aarde (C2)	
Wijze van examinering:		Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:		Grote Bosatlas 55e druk + Woordenboek Nederlands	
Toetsduur:		120 min	
Percentage van SE:		20%	
Herkansbaar:		Ja	
Praktische opdracht:	SE 6	dec tm mrt	
Onderwerp:		Leerlingexpert	
Eindtermen:		De kandidaat kan: - Een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren: aansluitend op onderdelen van het examenprogramma. (A2 - lid 3)	
Uitvoering:		Mondelinge presentatie eindexamenstof	
Tijdpad opdracht:		1 december t/m 31 maart	
Inleverdatum opdracht:		Verspreid over de periode per leerling verschillend.	
Percentage van SE:		10%	
Herkansbaar:		Nee	
Toets:	SE 7	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		De wereld van 5 havo hoofdstuk 1 t/m 4 (hele boek)	
Eindtermen:		De kandidaat kan: - Actuele vraagstukken in Brazilië beschrijven en analyseren. Het betreft: vraagstukken van landdegradatie. (D2 - lid 1) en conflicten die verband houden met de etnische en culturele diversiteit in het land. (D2 - lid 2) - Aan de hand van een nader door school te kiezen voorbeeld aangeven en beoordelen hoe mondialisering uitwerking in een lokale context. (B3) - relaties leggen tussen natuurlijke processen en landschappelijke verschijnselen. (C1 - lid 2) - ontwikkelingsland Gebiedskenmerken (D1)	
Wijze van examinering:		Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:		Kaartkatern + Woordenboek Nederlands	
Toetsduur:		150 min	
Percentage van SE:		30%	
Herkansbaar:		Ja	

Formule: $SE = 5\% SE1 + 10\% SE2 + 5\% SE3 + 20\% SE4 + 20\% SE5 + 10\% SE6 + 30\% SE7$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1= SE1 2023-2024, SE2 = SE2 2023-2024 en SE3 = SE3 2023-2024

SE4, SE5 en SE7 zijn onveranderd. Doubleurs kunnen vrijstelling vragen voor SE6 (= SE6 2024-2025) als ze vorig jaar hier een 7,0 of hoger voor hebben gehaald.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vanuit 5V: SE1 = SE3 5V 2023-2024, SE2 moet worden gemaakt en SE3 moet gemaakt worden.

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H-cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H-SE's.

Vak: Bedrijfseconomie 5 Havo

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1, A5, A6		x	x	x	x	x	x	x
B	B1		x	x	x		x		x
	B2		x	x		x	x	x	
	B3		x	x		x		x	
	B4		x	x		x		x	x
C	C1		x					x	
	C2			x				x	
D	D1		x					x	
	D2			x			x		x
E	E1		x			x		x	
	E2			x		x		x	
F	F1			x			x		x
	F2			x			x	x	x
G				x					x
H	Keuzeonderwerp		x		x				

Praktische opdracht: SE1

Onderwerp:	Jouw financiële situatie
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid Domein H Keuzeonderwerpen
Uitvoering:	Verslag, individueel
Tijdspad opdracht:	oktober-november 2024
Inleverdatum opdracht:	Vrijdag 8 november 2024
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Toets rtti-2: SE2

Onderwerp:	Ondernemerschap
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B Van persoon naar rechtspersoon (m.u.v. B1) Domein E Marketing
Uitvoering:	Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, Nederlands woordenboek
Toetsduur:	120 minuten
Tijdspad opdracht:	januari - juni 2025
Inleverdatum:	Toetsweek 2: 16 t/m 23 juni 2025
Percentage SE:	10%
Herkansbaar:	Ja

Toets:	SE3	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:		4H boek: H1 Geldzaken (1.1 Ontvangsten en uitgaven, 1.2 Consumptief krediet, 1.3 Hypotheken)	
		5H boek; H3 Eenmanszaak (3.1 t/m 3.4)	
Eindtermen:		Domein A Vaardigheden	
		<i>Geldzaken:</i>	
		Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid (in context van een natuurlijk persoon vs een rechtspersoon)	
		<i>Eenmanszaak:</i>	
		Domein B2 De oprichting van een eenmanszaak	
		Domein D2 Financiering	
		Domein F1 Vastleggen financiële en niet-financiële informatie	
		Domein F2 Kosten- en winst vraagstukken (in context van een Eenmanszaak)	
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:		120 min	
Percentage van SE:		25%	
Herkansbaar:		ja	

Toets:	SE4	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:		4H boek: H2 Ondernemerschap (2.1 t/m 2.3)	
		5H boek: H4 De besloten vennootschap (4.1 t/m 4.4)	
Eindtermen:		Domein A Vaardigheden	
		<i>Ondernemerschap:</i>	
		Domein B2 De oprichting van de eenmanszaak,	
		Domein B3 Van eenmanszaak naar rechtspersoon,	
		Domein B4 Perspectief op de organisatie,	
		Domein E Marketing	
		(in context van de bedrijfsoprichting en de bedrijfsvoering)	
		<i>Besloten vennootschap:</i>	
		Domein C Interne organisatie en Personeelsbeleid	
		Domein D1 Investeren,	
		Domein F2 Kosten- en winst vraagstukken (in context van een besloten vennootschap)	
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:		150 min	
Percentage van SE:		30%	
Herkansbaar:		Ja	

Toets:	SE5	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		4H boek: H1 Geldzaken (1.4 Sparen en beleggen, 1.5 Trouwen en scheiden) 5H boek: H5 De naamloze vennootschap (5.1 t/m 5.3)	
Eindtermen:		Domein A Vaardigheden <i>Geldzaken:</i> Domein B1 Persoonlijke financiële zelfredzaamheid (in context van een natuurlijk persoon en naamloze vennootschap/ beleggen) <i>Naamloze Vennootschap:</i> Domein B4 Perspectief op de organisatie Domein D2 Financieren Domein F Financieel beheer (in context van naamloze vennootschap), Domein G Verslaggeving	
Wijze van examinering:		Schriftelijk, open vragen	
Hulpmiddelen:		Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands	
Toetsduur:		120 min	
Percentage van SE:		30%	
Herkansbaar:		Ja	

Formule: SE = 5% SE1 + 10% SE2 + 25% SE3 + 30% SE4 + 30% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2023-2024.

Doubleurs mogen hiervoor vrijstelling aanvragen indien het behaalde cijfer 7,0 of hoger is.

SE2 is nieuw.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

van 5V: SE1 = 4V 2023-2024 kolom 182

van 6V: SE1 = 4V 2022-2023 kolom 281

Vrijstelling mag worden aangevraagd indien het behaalde cijfer 7,0 of hoger is.

Met betrekking tot het reeds gemaakte SE heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van het 4H SE.

Vak: Biologie 5 Havo

Do-mein	Sub-do-mein	Onder-delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE					
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6
A	A1-16	1-16	x	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B2	17-18	B1	B2				B1	B2	
	B3	19 (B3.1 t/m B3.6)		x					B3.1 (transport), B3.2,B 3.6	B3.1 (rest), B3.3, B3.4 B3.5
	B4-B8	20-24	B6,7	B4,5,8			B7 deel oog	B8	B5	B4,6 B7 (deel rest)
C	C1-C3	25	C2,3	C1		C2		C1,3		
D	D1-D4	28-31	D1,2,3	D4	D2	D3		D1,4		
E	E1-E4	32-35	E1,2,3	E4		E2,3		x		
F	F1-F3	36-38	F3	F1,2				x		

Eindtermen: Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Praktische opdracht: SE1		4H	
Onderwerp:	Gedragsonderzoek		
Eindtermen:	A (deel), D2		
Uitvoering:	Groepsopdracht (3 tot 4) personen): gedragsonderzoek en verslag		
Tijdpad opdracht:	Semester 1 (augustus-september)		
Inleverdatum opdracht:	Einde van de les na Blijdorp in week 37		
Percentage van SE:	5%		
Herkansbaar:	Nee		
Praktische opdracht: SE2		4H	
Onderwerp:	Voortplanting en ethiek		
Eindtermen:	C2; D3; E2; E3		
Uitvoering:	Individuele opdracht: documentatiemap+betoo		
Tijdpad opdracht:	1 nov- 30 nov		
Inleverdatum opdracht:	30 nov		
Percentage van SE:	5%		
Herkansbaar:	Nee		
Praktische opdracht: SE3		4H	
Onderwerp:	Waarnemen		
Eindtermen:	B7 (deel oog)		
Uitvoering:	Tweetalen presentatie		
Tijdpad opdracht:	1 maart – 27 maart		
Inleverdatum opdracht:	Woensdag 27 maart		
Percentage van SE:	5%		
Herkansbaar:	Nee		

Toets: SE4	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Nectar H2 + 4.2 Meiose + H7 Soorten en populaties + H8 Ecologie + H9 Erfelijkheid + H10 evolutie + 5.4 + 5.5 plant
Eindtermen:	B1; C1; D1; E1; E2; E3; E4; F1; F2; F3; B8; C3; D4.
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE5	periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	H11 Transport, H12 Gezondheid, H3.1 + 3.3, 5.1 - 5.3 Energie
Eindtermen:	B2; B3.1(deel transport); B3.2, B3.6; B5
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE6	periode TW3 12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	H13 Gaswisseling en uitscheiding, H14 Reageren (zonder 14.2 oog), H3 (deel onderzoek), H6 Voeding en vertering, 4.3 Hormonen
Eindtermen:	B3.1 (deel ademhaling, voedselverwerking en uitscheiding); B3.3; B3.4; B3.5; B4; B6; B7.
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen
Hulpmiddelen:	Niet-grafische rekenmachine, Binas 7 ^e editie, Ned. woordenboek
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	ja

Formule: SE = 5% SE1 + 5% SE2 + 5% SE3 + 30% SE4 + 25% SE5 + 30% SE6

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2024-2025, SE2 = SE2 2024-2025, SE3 = SE3 2024-2025.

SE4= SE 4 2024-2025, SE5=SE5 2024-2025, SE6=SE6 2024-2025.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vanuit 5v: SE1 = SE1 5V 2024-2025, SE2 = SE2 5V 2024-2025 en SE3 = SE3 5V 2024-2025

Vanuit 6v: SE1 = SE 2 6vwo 2024-2025, SE2= SE 1 6vwo 2024-2025, SE3 = SE3 6v 2024-2025

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van het 4H SE.

Vak: Bewegen, Sport en Maatschappij (BSM) 5 Havo

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- Domein A Vaardigheden
- Domein B Bewegen
- Domein C Bewegen en regelen
- Domein D Bewegen en gezondheid
- Domein E Bewegen en samenleving

Domein	Subdomeinen	Moet in SE	Komt voor in SE													
			SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6	SE7	SE8	SE9	SE 10	SE 11	SE 12	SE 13	
A; vaardigheden		x			x	x	x	x			x	x	x	x	x	x
B; bewegen	B1 t/m B6	x			B1	B5	B1	B2		B4	B1	B3		B3		
C; bewegen en regelen	C1 t/m C3	x	C	C							C1, C2	C1	C1 t/m C3	C3	C2	
D; bewegen en gezondheid	D1 t/m D3	x	D1, D3	D1, D2					D1				D3			
E; bewegen en samenleving	E1 t/m E3	x	E	E					E1, E2				E3			

Toets:	SE1	4 havo
Stofaanduiding:	EHBSO, 1.1, 1.3 t/m 1.5 en 2.1 t/m 2.3	
Eindtermen:	Domein C, D1 en D3, E	
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen	
Hulpmiddelen:	-	
Toetsduur:	60 min	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE2	4 havo
Stofaanduiding:	Bewegen en gezondheid, Trainingsleer	
Eindtermen:	Domein C, D1 en D2, E	
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets: open vragen en gesloten vragen	
Hulpmiddelen:	-	
Toetsduur:	60 min	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Ja	

Praktische opdracht: SE3	
Onderwerp:	Handbal
Eindtermen:	Domein A, B1
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	4H, semester 1
Percentage van SE:	6%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE4	
Onderwerp:	Judo
Eindtermen:	Domein A, B5
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	4H, semester 1
Percentage van SE:	6%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE5	
Onderwerp:	Padel
Eindtermen:	Domein A, B1
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	4H, semester 2
Percentage van SE:	6%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE6	
Onderwerp:	Turnen (meerdere onderdelen)
Eindtermen:	Domein A, B2
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	4H, Semester 2
Percentage van SE:	7%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE7	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Standpunten innemen en discussiëren over sportgerelateerde onderwerpen (BSM dossier in orde)	
Eindtermen:	Domein D1, E1 en E2	
Wijze van examinering:	Mondeling in tweetallen	
Hulpmiddelen:	geen	
Toetsduur:	20 min	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Ja	

Praktische opdracht: SE8	
Onderwerp:	Atletiek (één werponderdeel, één looponderdeel en één springonderdeel)
Eindtermen:	Domein A, B4
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	5H, semester 1
Percentage van SE:	7%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE9	
Onderwerp:	Softbal
Eindtermen:	Domein A, B1, C1, C2
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	5H, semester 1
Percentage van SE:	6%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE10	
Onderwerp:	Bewegen op muziek
Eindtermen:	Domein A, B3, C1
Uitvoering:	Afsluiten bewegingsvaardigheid volgens beoordelingsrubric
Tijdpad opdracht:	5H, semester 1
Percentage van SE:	7%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE11	
Onderwerp:	Lesgeefopdracht
Eindtermen:	Domein A,C, D3, E3
Uitvoering:	Theorie en praktijkopdracht
Tijdpad opdracht:	5H, semester 2
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Ja

Praktische opdracht: SE12	
Onderwerp:	Organiseren van sportdag
Eindtermen:	Domein A, B3, C3: (B&R) 8,9,10
Uitvoering:	Schriftelijk verslag, groepsopdracht in 4 tallen
Tijdpad opdracht:	5H, semester 1
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee

Praktische opdracht: SE13	
Onderwerp:	Coachen
Eindtermen:	Domein A, C2
Uitvoering:	Schriftelijk verslag
Tijdpad opdracht:	5H, semester 2
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Nee

Formule: SE = 10% SE1 + 10% SE2 + 6% SE3 + 6% SE4 + 6% SE5 + 7% SE6 + 10% SE7 + 7% SE8 + 6% SE9 + 7% SE10 + 10% SE11 + 10% SE12 + 5% SE13

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

nvt

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

nvt

Vak: Culturele en Kunstzinninge Vorming (CKV)

CKV is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 15\% SE1 + 20\% SE2 + 25\% SE3 + 30\% SE4 + 10\% SE5$

Bijzonderheden:

geen centraal examen

Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Maatschappijleer en het vak Culturele kunstzinnige vorming gemiddeld tot één combinatiecijfer.

Vak: Duits 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A		1		x				x
B		2	x				x	
C	C1	3	x			x		
	C2	4	x			x		
D	D1	5	x		x			
	D2	6	x		x			
E	E1	7	x		x			
F	Oriëntatie en beroep							

Toets: SE1	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Spreekvaardigheid: onderdeel gespreksvaardigheid en spreekvaardigheid. <ul style="list-style-type: none"> De leerling bereidt een gesprek over een artikel voor De leerling discussieert over een thema De leerling wordt beoordeeld op: grammatica, uitspraak, boodschap en idioom.
Eindtermen:	Domein C
Wijze van examinering:	Mondeling per tweetal. Per uitzondering in drietallen of alleen.
Hulpmiddelen:	Mindmap/Aantekening met maximaal 25 kernwoorden.
Toetsduur:	15 minuten per duo. (15 min van tevoren aanwezig)
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE2	periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid: De leerling schrijft: <ul style="list-style-type: none"> een informele brief een formele brief een forumbijdrage, waarin hij/zij zijn/haar mening over een gelezen boek/lit. werk(en) (bepaald door docent) uiteenzet.
Eindtermen:	Domein D
Wijze van examinering:	Digitaal
Hulpmiddelen:	Woordenboek Nederlands – Duits, Naamvallenkaart (van school)
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja
Toets: SE3	Week 18 op basis van adviesdatum CITO (21 januari)
Stofaanduiding:	Kijk- en Luistervaardigheid
Eindtermen:	Domein A, Domein B
Wijze van examinering:	CITO Kijk- en Luistertoets digitaal via Woots
Hulpmiddelen:	Geen
Toetsduur:	Ca. 60 minuten (afhankelijk van CITO)
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	ja

Toets:	SE4	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		Deel 1: Neue Kontakte - Lesen: Nachschlageteil 1, 2 (D-N blz. 103 - 104)	
		Deel 2: Leesvaardigheid	
Eindtermen:		Domein A	
Wijze van examinering:		Schriftelijk	
Hulpmiddelen:		Deel 1: geen, deel 2: Woordenboek Duits-Nederlands	
Toetsduur:		150 minuten (deel 1: 10 minuten, deel 2: 140 minuten)	
Percentage van SE:		25% (Deel 1: 10% van het cijfer, Deel 2: 90% van het cijfer)	
Herkansbaar:		ja	

Formule: SE = 25% SE1 + 25% SE2 + 25% SE3 + 25% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

De cijfers komen te vervallen.

Voor afstromers 5V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

geen

Vak: Economie 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1-5		x	x	x	x	x	x	x
B			x				x		
C			x				x		
D	D1 - D8			x		x	x		
	D9			x			x	x	
E	E1-E2			x					x
	E3			x				x	
F	F1-F3			x			x		
G	G1-G3			x					x
H	H1-H2			x				x	x
	H3-H4			x				x	
I	I1			x				x	x
	I2								x
J			x		x				
K		Min. 2	x		x	x			

Praktische opdracht:	SE1	4Havo 2024-2025
Onderwerp:	Visserspel	
Eindtermen:	Domein J Onderzoek en experiment Domein K Keuzeonderwerpen: Tragedy of the Commons	
Uitvoering:	Verslag, individueel	
Tijdspad opdracht:	maart/april 2025	
Inleverdatum opdracht:	4 april 2025	
Percentage van SE:	5%	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE2	4Havo 2024-2025
Stofaanduiding:	H4 Markt	
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden over de behandelde stof van H4 (Domein D Markt) Domein K Keuzeonderwerpen: Duurzaamheid / MVO	
Uitvoering:	Schriftelijk, open en/of meerkeuzevragen	
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine	
Toetsduur:	120 minuten	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE3	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Cumulus 4havo: H1.1 Wat is economie? H3 Speltheorie Cumulus 5havo: H4 Markt H5.1 Vraag en aanbod (context arbeid, grafisch)		
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein B Schaarste Domein C Ruil Domein D Markt Domein F Samenwerken en onderhandelen		
Wijze van examinering:	Schriftelijk; open en meerkeuze vragen		
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands		
Toetsduur:	120 min		
Percentage van SE:	25%		
Herkansbaar:	Ja		
Toets:	SE4	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Cumulus 4havo: H2 Welvaart Cumulus 5havo: H5.1 t/m 5.3 Arbeid		
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein D9 Arbeidsmarkt Domein E3 Pensioenen Domein H Welvaart en Groei Domein I1 Conjunctuur en conjuncturele verschijnselen (<i>In context Welvaart</i>)		
Wijze van examinering:	Schriftelijk; open en meerkeuze vragen		
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands		
Toetsduur:	120 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	Ja		
Toets:	SE5	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Cumulus 4havo: H1 Geldzaken (m.u.v. par 1.1) Cumulus 5havo: H6 Crisis		
Eindtermen:	Domein A Vaardigheden Domein E Ruilen over de tijd (<i>m.u.v. E3</i>) Domein G Risico en informatie Domein I Goede tijden, slechte tijden (<i>In context Crisis</i>) Domein H Welvaart en groei (<i>m.u.v. H3, H4. In context Crisis</i>)		
Hulpmiddelen:	Gewone rekenmachine, woordenboek Nederlands		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	Ja		

Formule: SE = 5% SE1 + 10% SE2 + 25% SE3 + 30% SE4 + 30% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

Alle SE's zijn nieuw.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 en SE2 moeten nog gemaakt worden.

Vak: Engels 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A		1		x		x			
B		2	x					x	
C	C1	3	x						x
	C2	4	x						x
D	D1	5	x		x		x		
	D2	6	x		x		x		
E	E1	7	x				x		x
F	Oriëntatie en beroep								

Toets:	SE1	4Havo 2024-2025
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid: Article Leerlingen krijgen een krantenartikel op de toets. Hierop schrijven zij een reactie met hun mening.	
Eindtermen:	Domein D / Eindtermen 5 en 6	
Wijze van examinering:	schriftelijk (digitaal)	
Hulpmiddelen:	Woordenboeken: Engels-Nederlands, Nederlands-Engels	
Toetsduur:	90 min	
Percentage van SE:	20%	
Herkansbaar:	ja	

Toets:	SE2	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Leesvaardigheid bestaande uit Cito archief teksten op eindexamenniveau.		
Eindtermen:	Domein A / Eindterm 1		
Wijze van examinering:	schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Woordenboek Engels – Nederlands en Nederlands - Engels		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	20%		
Herkansbaar:	ja		

Toets:	SE3	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Literatuur. Midnight Library Reflective Essay		
Eindtermen:	Domeinen E1, D1 en D2		
Wijze van examinering:	Schriftelijk (digitaal)		
Hulpmiddelen:	Woordenboek Engels-Nederlands, Nederlands-Engels. Reader met aantekeningen. Boek Midnight Library.		
Toetsduur:	90 min		
Percentage van SE:	20%		
Herkansbaar:	ja		

Toets:	SE4	periode vanaf 20 januari 2026 (adviesdatum Cito)
Stofaanduiding:		Luistervaardigheid Cito Kijk- en Luistertoets
Eindtermen:		Domein B / Eindterm 2
Wijze van examinering:		Cito luistertoets
Hulpmiddelen:		geen
Toetsduur:		60 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		nee
Toets:	SE5	periode TW3 12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		Spreekvaardigheid aan de hand van 2 gelezen artikelen uit Alquin Magazine met een discussie en presentatie. 2 Boeken worden besproken.
Eindtermen:		Domeinen C / Eindtermen 3 en 4/ Domein E1
Wijze van examinering:		Mondeling individueel. Leerling geeft presentatie over 1 artikel uit Alquin magazine. Leerling voert discussie met docent over 2 of 3 artikelen.
Hulpmiddelen:		Alquin magazine en presentatie op laptop.
Toetsduur:		20 min
Percentage van SE:		20%
Herkansbaar:		nee

Formule: SE = 20% SE1 + 20% SE2 + 20% SE3 + 20% SE4 + 20% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE3 is nieuw.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Vak: Frans 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A		1		x				
B		2	x				x	
C	C1	3	x			x		
	C2	4	x			x		
D	D1	5	x					x
	D2	6	x					x
E	E1	7	x		x			
F	Oriëntatie en beroep							

Toets:	SE1	4havo
Stofaanduiding:	Literatuur. - Grandes Lignes: pg 26 - 29, 34 – 36, 73 – 75, 152 t/m 160 en Baudelaire, Guy de Maupassant, 'La Parure' Les Fleurs du Mal 'L'Albatros', 'Enivrez-vous' en CJ Rouget de l'Isle 'La Marseillaise' en Hergé, 'Tintin au Congo'. - Aantekeningen, hand-outs, powerpoints en audiovisueel materiaal van de docent	
Eindtermen:	Domein E/subdomein E1 De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met ten minste drie literaire werken. Een overzicht kunnen geven van de belangrijkste literaire stromingen sinds de middeleeuwen en hierin de belangrijkste auteurs en werken kunnen benoemen en samenvatten.	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	De gelezen teksten + woordenboek FA-NE	
Toetsduur:	90 min	
Percentage van SE:	15%	
Herkansbaar:	ja	

Toets:	SE2	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	<p>Deel 1: spreekvaardigheid</p> <ol style="list-style-type: none"> uitspraak (je leest twee teksten voor) presentatie (je stelt jezelf voor en vertelt over de toekomst in de <i>futur</i>) je beschrijft een voorwerp en/of persoon inlichtingen vragen en onvoorziene situaties / improvisatie <p>Alle behandelde theorie en exercices PARLER Grandes Lignes 5H B, aantekeningen + hand-outs docent</p> <p>Deel 2: <i>Référence</i>, vocabulaire en idioom p. 93 t/m 103 (N-F)</p>	
Eindtermen:	<p>Domein C, subdomeinen C1, C2</p> <p>Spreken: Ik kan verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden.</p> <p>Gesprekken voeren: Ik kan: adequaat reageren in sociale contacten met doeltaalgebruikers; informatie vragen en verstrekken; uitdrukking geven aan gevoelens; zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden (ERK A2+))</p>	
Wijze van examinering:	Deel 1: mondeling, individueel of per twee leerlingen (vooraf vastgelegd)	
Hulpmiddelen:	Deel 2: mondeling	
Toetsduur:	Deel 1: steekwoordenlijst (max. 25 woorden N-F) bij persoonlijke presentatie.	
Percentage van SE:	Deel 2: geen	
Herkansbaar:	Deel 1: 25 min per mondeling in duo's Deel 2: 10 min per leerling Dus totaal 35 min individueel en 45 min per duo	
	30%	
	Dit cijfer bestaat uit 4/5 uit deel 1 (gespreksvaardigheid) en 1/5 uit deel 1 (kennistoets)	
	Ja (op afspraak na verloop van minimaal 6 weken)	
Toets:	SE3	periode vanaf 22 januari 2026 (adviesdatum Cito)
Stofaanduiding:	<p>Deel 1: Kijk- en Luistervaardigheid</p> <p>Kunnen begrijpen van Frans gesproken berichten (niveau B1)</p> <p>Deel 2: SSL Woordenlijst Frans Havo (F-N)</p>	
Eindtermen:	<p>Domein B</p> <p>Ik kan de hoofdpunten begrijpen wanneer in duidelijk uitgesproken standaardtaal wordt gesproken over vertrouwde zaken die ik regelmatig tegenkom op mijn werk, school, vrije tijd enz. Ik kan de hoofdpunten van veel radio- of tv-programma's over actuele zaken of over onderwerpen van persoonlijk of</p>	

Wijze van examinering:	beroepsmatig belang begrijpen, wanneer er betrekkelijk langzaam en duidelijk gesproken wordt. (ERK B1) Deel 1: cito-toets Deel 2: schriftelijk
Hulpmiddelen:	geen
Toetsduur:	Deel 1: ongeveer 60 minuten Deel 2: 10 min
Percentage van SE:	30% Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit deel 2 (kennistoets) en voor 4/5 uit deel 1 (luistervaardigheid)
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE4	periode TW3 12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Deel 1: SSL Woordenlijst Frans Havo (N-F) Deel 2: schrijfvaardigheid - geschreven en gecorrigeerde schrijfoopdrachten uit Grandes Lignes 5H B - aantekeningen + hand-outs docent
Eindtermen:	Subdomeinen D1, D2 Ik kan korte, eenvoudige notities en boodschappen opschrijven. Ik kan een zeer eenvoudige persoonlijke brief schrijven, bijvoorbeeld om iemand voor iets te bedanken. (ERK A2+). Leerlingen schrijven een formele én een informele brief waarin geleerde kennis wordt getoetst
Wijze van examinering:	Deel 1: schriftelijk Deel 2: digitaal
Hulpmiddelen:	Deel 1: geen Deel 2: woordenboek N-F en F-N / spellingscontrole Frans
Toetsduur:	Deel 1: 10 min. Deel 2: 110 min. Dus totaal 120 min.
Percentage van SE:	25% Dit cijfer bestaat voor 1/5 uit deel 1 (kennistoets) en voor 4/5 uit deel 2 (schrijfvaardigheid)
Herkansbaar:	Ja

Formule: SE = 15% SE1 + 30% SE2 + 30% SE3 + 25% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

De toetsen SE1 t/m SE4 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 5Vwo (2024-2025)

Vak: Geschiedenis 5 Havo

Do mei n	Subd omei n	Onder delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A	A1 – A5	1 - 5	x	TV 5-10	TV 1- 4	TV 5- 8	TV9, TV10(-49)	TV10 (49)
	A6, A7	6, 7	x	TV 5-10		TV 5- 8	TV9, TV10(-49)	TV10 (49)
B		8	TV 1- 4	TV 5-10	TV 1- 4	TV 5- 8	TV9, TV10(-49)	TV10 (49)
C		9	2 thema' s		Thema 1			Thema 2
D		10	x					TV10 (49)
E	Oriëntatie op studie en beroep							

Toets:	SE1	4Havo
Onderwerp:	H. 1 t/m 5 Van Prehistorie en Oudheid t/m Koningen, heren en denkers	
Eindtermen:	Domeinen A en C	
Uitvoering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Woordenboek & markeerstift	
Toetsduur:	90 minuten	
Percentage van SE:	10%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE2	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	HC Britse Rijk, Oriëntatiekennis H3 t/m 7 en kenmerkende aspecten		
Eindtermen:	Domeinen A en B tijdvak 5 t/m 8		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Woordenboek en markeerstift		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	ja		
Toets:	SE3	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	HC Duitsland, Oriëntatiekennis H8 t/m 11 en kenmerkende aspecten		
Eindtermen:	Domeinen A en B tijdvak 9 en 10 (behalve onderdeel 49)		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Woordenboek en markeerstift		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	ja		

Toets:	SE4	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		HC Nederland, Oriëntatiekennis H12 en kenmerkende aspecten, historische begrippen en vaardigheden voor het CE.	
Eindtermen:		Domeinen A,C thema 2, D en B tijdvak 10 onderdeel 49	
Wijze van examinering:		Schriftelijk	
Hulpmiddelen:		Woordenboek en markeerstift	
Toetsduur:		120 min	
Percentage van SE:		30%	
Herkansbaar:		ja	

Formule: SE = 10% SE1 + 30% SE2 + 30% SE3 + 30% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE4 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet alsnog worden gemaakt.

Vak: Lichamelijk Opvoeding

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- Domein A Vaardigheden
- Domein B Bewegen
- Domein C Bewegen en regelen
- Domein D Bewegen en gezondheid
- Domein E Bewegen en samenleving.

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A tot en met E, (met dien verstande dat de eindtermen uit de domeinen A en C, D en E in grote mate in samenhang met domein B aan de orde komen).

Domein	Moet in SE	CE	Komt voor in SE						
			SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6	SE7
A; vaardigheden	x	n.v.t.	x	x	x	x	x	x	x
B; bewegen	x	n.v.t.	x		x	x	x		
C; bewegen en regelen	x	n.v.t.	x	x	x	x			
D; bewegen en gezondheid	x	n.v.t.		x		x		x	x
E; bewegen en samenleving	x	n.v.t.				x	x	x	x
Onderdelen naar keuze		n.v.t.							

Handelingsdeel:	SE1	semester 1 klas 4
Onderwerp:	Participatie	
Eindtermen:	A,B,C	
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het vak L.O. rekening houdend met de rubric L.O. bovenbouw van het Laurens Lyceum.	
Beoordeling	o,v,g	
Tijdpad opdracht:	Semester 1 klas 4	
Herkansbaar:	ja, binnen de lessen l.o. van dit leerjaar.	

Praktische opdracht:	SE2	semester 1 klas 4 (okt/nov)
Onderwerp:	Handelingsdeel (Theoretisch deel lesgeefopdracht)	
Eindtermen:	A,C,D	
Uitvoering:	Het inleveren van een lesvoorbereidingsformulier m.b.t. de lesgeefopdracht a.d.h.v. gestelde voorwaarden. Het betreft een groepsopdracht.	
Beoordeling	o,v,g	
Tijdpad opdracht:	okt/nov	
Herkansbaar:	ja, binnen de lessen l.o. van dit leerjaar.	

Handelingsdeel:	SE3	semester 2 klas 4
Onderwerp:	Participatie	
Eindtermen:	A,B,C	
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het vak L.O. rekening houdend met de rubric L.O. bovenbouw van het Laurens Lyceum.	
Beoordeling	o,v,g	
Tijdpad opdracht:	Semester 2 klas 4	
Herkansbaar:	ja, binnen de lessen l.o. van dit leerjaar.	

Praktische opdracht: SE4 semester 1 en 2 klas 4	
Onderwerp:	praktisch deel lesgeefopdracht
Eindtermen:	A,B,C,D, E
Uitvoering:	De theoretisch goedgekeurde les uitvoeren in de praktijk a.d.h.v. gestelde voorwaarden. Het betreft een groepsopdracht.
Beoordeling	o,v,g
Tijdpad opdracht:	nov/dec/jan/feb/maa/apr/mei
Herkansbaar:	ja, binnen de lessen l.o. van dit leerjaar.

Handelingsdeel: SE5 semester 2 klas 4	
Onderwerp:	Participatie/handelingsdeel
Eindtermen:	A,B,E
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan de sportdag van klas 4.
Beoordeling	o,v,g
Tijdpad opdracht:	Semester 2 klas 4
Herkansbaar:	ja, voor einde schooljaar a.d.h.v. vervangende opdracht.

Handelingsdeel: SE6 semester 1 klas 5	
Onderwerp:	Participatie sportoriëntatie deel 1
Eindtermen:	A, D, E
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het eerste deel van het sportoriëntatie programma.
Beoordeling	o,v,g
Tijdpad opdracht:	semester 1 (augustus-september-oktober)
Herkansbaar:	ja, a.d.h.v. inhaalles en/of schriftelijke opdracht

Handelingsdeel: SE7 semester 1 klas 5	
Onderwerp:	Participatie sportoriëntatie deel 2
Eindtermen:	A, D, E
Uitvoering:	Op een actieve wijze deelnemen aan het sportoriëntatie programma les 7 t/m 12
Beoordeling	o,v,g
Tijdpad opdracht:	Semester 1 (november-december-januari)
Herkansbaar:	ja, a.d.h.v. inhaalles en/of schriftelijke opdracht

Voor dit vak geldt dat het minimaal met het oordeel 'Voldoende' dient te worden afgesloten. Indien één van de onderdelen met het oordeel 'Onvoldoende' wordt beoordeeld, zal het eindcijfer automatisch als 'Onvoldoende' worden vastgesteld.

In het examenjaar richten de leerlingen zich op het maken van keuzes binnen de huidige bewegingscultuur met als doelen: oriëntatie, verbreding en verdieping.

Er wordt beoordeeld op de helft (of $\frac{2}{3}$) van het keuzeprogramma. De leerlingen zullen beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed. De onderstaande eisen worden halverwege en aan het eind van het keuzeprogramma gecontroleerd:

- Bij een programma tot en met 9 lessen is de leerling maximaal 1 les geoorloofd afwezig geweest, bij een programma tot en met 12 lessen is de leerlingen maximaal 2 lessen geoorloofd afwezig geweest. Het aantal lessen is afhankelijk van het jaarrooster.

- Leerling heeft alle lessen zijn/haar kleding/schoenen/uitrusting op orde.
- Leerling neemt alle lessen actief deel of toont initiatief in het uitvoeren van een alternatieve rol.

N.b. als hierboven over afwezigheid wordt gesproken dan gaat het over geoorloofde afwezigheid.

Reden voor een onvoldoende:

Is **één** van onderstaande vier punten aan de orde, dan zal er een onvoldoende worden gegeven.

- Leerling is afwezig geweest zonder een geldige reden (spijbelen/ongeoorloofd absent)
- Leerling is meer dan één of twee lessen (afhankelijk van het programma, zie boven) afwezig geweest.
- Leerling had zijn kleding niet op orde.
- Leerling deed niet redelijkerwijs actief mee in de les.

Redenen voor een voldoende:

- Leerling is maximaal één of twee lessen (afhankelijk van het programma, zie boven) geoorloofd afwezig geweest.
- Leerling heeft zijn/haar kleding elke les op orde.
- Leerling heeft aan alle lessen actief deelgenomen.

Redenen voor een goed:

- Leerling voldoet aan bovenstaande eisen van een voldoende.
- Leerling neemt daarnaast zeer actief deel en coacht andere leerlingen in de les.
- Leerling heeft regelmatig een ondersteunende en initiatiefnemende houding binnen de les, ook als daar niet expliciet naar gevraagd wordt.

Geoorloofde reden absentie:

- Andere schoolactiviteit met goedkeuring van een teamleider.
- Ziekmelding, vooraf aan de les, door ouders gemaild naar absenten@laurenslyceum.nl.
- Bijzonder verlof met goedkeuring van een teamleider.

Bij een andere reden van afwezigheid zal de examencommissie beslissen of de absentie wel of niet meetelt in de beoordeling.

Ook bij een blessure kun je participeren, mocht dit onverhoopt toch niet mogelijk of wenselijk zijn, dan kan besloten worden een vervangende (schriftelijke) opdracht te verstrekken. Deze moet ter compensatie van de gemiste lestijd met een voldoende worden beoordeeld.

Afhankelijk van de mogelijkheden in het jaarrooster zal er minimaal 1 inhaalles aangeboden worden om alsnog aan bovenstaande eisen te kunnen voldoen. Mocht dit niet afdoende zijn, dan ligt het initiatief bij de betreffende leerling om alsnog aan de exameneisen te voldoen.

Het vak bewegingsonderwijs dient op de cijferdeadline van semester 1 afgesloten te zijn met een voldoende of goed. Is dat niet het geval dan zal er in samenspraak met de examencommissie een besluit worden genomen. Let op, dit besluit kan zijn dat de leerling het recht op een herkansing verliest.

Vak: Maatschappijleer

Maatschappijleer is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 25\% SE1 + 25\% SE2 + 25\% SE3 + 25\% SE4$

Bijzonderheden: geen centraal examen

Voor de bepaling van de uitslag van het examen worden de op een geheel getal afgeronde schoolexamencijfers voor het profielwerkstuk, Culturele kunstzinnige vorming en het vak Maatschappijleer gemiddeld tot één combinatiecijfer.

Vak: Natuurkunde 5 Havo

Do mei n	Subdo mein	Onder delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE						
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	SE6	SE7
A	A1-15	1 t/m 15	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B2	16 -17		x					B1	B2	
	B3	18	*			x					
C	C1-C2	19-20		x							x
D	D1-D2	21	D2	D1					x		
E	E1	23		x						x	
	E2	24	*								
F		25	*								
G	G1	26		x		x					
	G2	27	*				x				
H		28		x							
I	I1-I3	29-31	x		I1	I2		I3			

* Minimaal 2 van deze 4 domeinen moeten voorkomen in het SE

Eindtermen: Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Praktische opdracht:	SE1	4h
Onderwerp:	JSTrack: Het vastleggen van een beweging en hier een verslag over inleveren.	
Eindtermen:	Domeinen: I1 (Experiment)	
Uitvoering:	praktisch, verslag inleveren in classroom: zie opdracht en nakijkmodel	
Tijdspad opdracht:	Experiment wordt uitgevoerd in de 1e les van week 38, gedurende de hele lestijd.	
Inleverdatum opdracht:	Verslag inleveren uiterlijk 7 dagen na uitvoering van het experiment, dus de eerste les van week 39.	
Percentage van SE:	3 %	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE2	4h
Stofaanduiding:	Optica (breking - stencils), Elektriciteit (H2), Model en werkelijkheid bij verbanden bij elektriciteit (H2 en H1.5)	
Eindtermen:	Domeinen: B3 (keuzedomein Optica), G1 (Gebruik van elektriciteit), I2 (Modelstudie), A - Wiskundige verbanden	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 7e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	10 %	
Herkansbaar:	Ja	

Praktische opdracht:	SE3	4h
Onderwerp:	Automatisering met Arduino	
Eindtermen:	Domein G2 (keuzedomein Technische automatisering)	
Uitvoering:	praktisch, deel- en eindopdrachten maken in de les en deze inleveren in de les.	
Tijdspad opdracht:	Start in 1e les na toetsweek in week 3 (eventueel 4). De opdracht duurt 3 lessen en er wordt alleen aan de opdracht gewerkt in de les. De opdrachten worden aan het einde van elke les weer ingeleverd.	
Inleverdatum opdracht:	Aan het einde van de derde les na de start van deze opdracht.	
Percentage van SE:	4 %	
Herkansbaar:	Nee	
Praktische opdracht:	SE4	4h
Onderwerp:	Ontwerp: Het maken van een ontwerp	
Eindtermen:	Domein I3 (Ontwerp)	
Uitvoering:	praktisch, deelopdrachten en ontwerp inleveren via de classroom	
Tijdspad opdracht:	De opdracht begint de eerste les na de toetsweek in week 22 en wordt in uiterlijk 3 weken afgerond, na deze eerste les.	
Inleverdatum opdracht:	Binnen uiterlijk 3 weken na de start van de opdracht	
Percentage van SE:	3 %	
Herkansbaar:	Nee	
Toets:	SE5	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Stoffen en materialen (H7), Golven (H9-Behalve 9.3), Trillingen (H4.1 t/m 4.3).	
Eindtermen:	Domeinen: B1 (Informatieoverdracht), D1 (Eigenschappen van stoffen en materialen, D2 (Functionele materialen)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 7e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE6	periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Medische beeldvorming (H10), Zonnestelsel en heeal (H11), Cirkelbeweging (H4.4), Straling (H5).	
Eindtermen:	Domeinen: E1 (Zonnestelsel en heeal), B2 (Medische beeldvorming)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 7e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	25 %	
Herkansbaar:	ja	
Toets:	SE7	periode TW3 12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Beweging in beeld (H1), Arbeid en energie (H6), Elektrische energie (H2.5), Krachten (H3), Krachten in evenwicht (H8).	
Eindtermen:	Domeinen: C1 (Kracht en beweging), C2 (Energieomzettingen)	
Wijze van examinering:	schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS 7e editie, niet-grafische rekenmachine	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	30 %	
Herkansbaar:	ja	

Formule: $SE = 3\% SE1 + 10\% SE2 + 4\% SE3 + 3\% SE4 + 25\% SE5 + 25\% SE6 + 30\% SE7$

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE7 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE2 uit 5V = SE1 uit (4H/5H)

SE2 uit (4H/5H) moet nog gedaan worden

SE3 uit 5V = SE3 uit (4H/5H)

SE3 uit 5V = SE4 uit (4H/5H)

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H SE's.

Vak: Nederlands 5 Havo

Do- me-in	Sub- domein	Onder- delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1-A3	1 - 3		x			x		
B		4	x			x			x
C		5	x		uiteenzetting			betoog en beschouwing	
D		6		x		x	x	x	
E	E1	7	x						x
	E2	8	x						x
	E3	9	x		x				
F	Oriëntatie op studie en beroep								

Praktische opdracht: SE1	4h
Onderwerp:	Uiteenzetting literatuurgeschiedenis
Eindtermen:	C (Schrijfvaardigheid - uiteenzetting) E3 literatuurgeschiedenis
Uitvoering:	De leerlingen schrijven tijdens de les een uiteenzetting over een periode uit de literatuurgeschiedenis. De geschreven tekst moet op basis van peerfeedback worden herschreven.
Tijdpad opdracht:	November, drie lessen van 45 minuten
Inleverdatum opdracht:	In overleg met de docent afhankelijk van de lessen van afname
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee
Praktische opdracht: SE2	4h
Onderwerp:	Mondeling betoog
Eindtermen:	Domein B - mondelinge taalvaardigheid Domein D - argumentatieve vaardigheden (zelf opzetten, mondeling)
Uitvoering:	De leerlingen houden een kort mondeling betoog tegenover een groep leerlingen.
Tijdpad opdracht:	mei
Inleverdatum opdracht:	Volgens afspraak in de lessen.
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE3	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Formuleren, argumentatie en tekstanalyse <i>Kern</i> Handboek blz. 56 t/m 67, 102 t/m 109, 156 t/m 159 <i>Examenbundel</i> hoofdstuk theorie
Eindtermen:	D argumentatieve vaardigheden analyseren en beoordelen Beeldspraak en stijlfiguren herkennen en gebruiken Tekst- en alineaopbouw herkennen en gebruiken
Wijze van examinering:	Schriftelijk toets
Hulpmiddelen:	Woordenboek
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja

Toets:	SE4	periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Schrijfvaardigheid beschouwing en betoog <i>Kern</i> blz. 68 t/m 83, 92 t/m 101 Deze toets bestaat uit twee onderdelen: Deel 1: schrijfdossier waar tijdens de lessen aan wordt gewerkt Deel 2: een schrijfoopdracht tijdens toetsweek 2	
Eindtermen:	C schrijfvaardigheid beschouwing en betoog Domein D - argumentatieve vaardigheden (zelf opzetten, schriftelijk)	
Wijze van examinering:	Deel 1: Schrijfdossier Deel 2: Schriftelijke toets	
Hulpmiddelen:	Woordenboek	
Toetsduur:	Deel 1: n.v.t. Deel 2: 180 min	
Percentage van SE:	25% Dit cijfer bestaat uit: Deel 1: schrijfdossier (10%) Deel 2: schrijfoopdracht tijdens de toetsweek (90%)	
Herkansbaar:	Deel 1: nee Deel 2: ja	
Toets:	SE5	periode (voor TW3) 2 maart tot en met 11 maart
Stofaanduiding:	Literatuurmondeling <i>Kern:</i> blz. 160 t/m 183 en 8 Nederlandstalige literaire romans, verhalenbundels en/of dichtbundels. Uiterlijk op maandag 6 oktober levert de leerling de literatuurlijst van zijn of haar keuze bij de docent in op het daarvoor bestemde formulier. Heeft een leerling op maandag 6 oktober 2025 geen literatuurlijst ingeleverd, dan krijgt deze leerling een lijst naar keuze van de docent Nederlands. Op de lijst staan vier titels die in 4 havo zijn gelezen, drie titels die betrekking hebben op hetzelfde thema (hier verder themaboeken genoemd) en een moderne Nederlandse roman die na 1 januari 2022 is verschenen. Tijdens het mondeling houdt de leerling een presentatie over zijn/haar themaboeken van ongeveer 5 minuten. De resterende tijd van het mondeling beantwoordt de leerling vragen over (een selectie van) de door hem of haar gelezen boeken in 4 en 5 havo.	
Eindtermen:	E1 literaire ontwikkeling E2 literaire begrippen	
Wijze van examinering:	Mondelinge toets	
Hulpmiddelen:	Een lijstje met 15 steekwoorden t..b.v. de presentatie	
Toetsduur:	15 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Nee	

Formule: SE = 10% SE1 + 10% SE2 + 25% SE3 + 25% SE4 + 30% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 2023-2024, SE2 = SE3 2023-2024

SE3 (= SE4 2024-2025) en SE5 (=SE6 2024-2025) zijn onveranderd. SE4 is nieuw.

Voor instromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 = SE1 5v/6v 2024-2025 (voor het deel schrijfvaardigheid uiteenzetting)

SE2 = SE3 uit 5v/6v 2024-2025.

Instromers van 5V/6V moeten tijdens SE3 een literair werk van voor 1880 op hun lijst zetten en vragen over de literatuurgeschiedenis kunnen beantwoorden. Dit werk valt onder het werk van 4 havo.

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

- Het behouden van het 5V cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van het 4H SE.

Vak: Scheikunde 5 Havo

Dome in	Sub domein	Onder delen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE			
					SE1	SE2	SE3	SE4
A	A1-A15	1-15	x	x	x	x	x	x
B	B1-B5	16 -20		x	B1,3	B rest	B zuur/base, redox en energie	B polymeren en duurzaamheid
C	C1-C8	21-28		x		C rest	C zuur/base, redox en energie	C polymeren en duurzaamheid
D	D1-D4	29 -32		x	D2	D1	D zuur/base, redox en energie	D polymeren en duurzaamheid
E	E1-E3	33-35	E2,3	E1		E1	E2	E3
F	F1-F5	36-40	F2,4,5	F1,3			F zuur/base, redox en energie	F rest
G	G1-G5	41-45	G3,4,5	G1,2		G1	G2	G rest

Praktische opdracht: SE1	4Havo
Onderwerp:	Een onderzoeksopdracht zouten.
Eindtermen:	A, B1, B3, D2
Uitvoering:	Praktisch werk in tweetallen/theorie alleen
Tijdpad opdracht:	1 lesdag in de eerste week van maart
Inleverdatum opdracht:	Uiterlijk woensdag 5 maart
Percentage van SE:	10 %
Herkansbaar:	Nee

Toets: SE2	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Hoofdstukken 1 t/m 6: Scheiden en reageren, Bouwstenen van stoffen, Stoffen en reacties, Moleculaire Stoffen, Zouten en Koolstofchemie.	
Eindtermen:	A, B1-5, C1-4, C8, D1, E1, G1.	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS en rekenmachine en NL-NL woordenboek	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets: SE3	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Hoofdstukken 7 t/m 10 Zuur-/Base reacties, Reactie & energie en Redox. (alle eerder getoetste hoofdstukken worden als bekend verondersteld)	
Eindtermen:	A, B1, B4, C1-4, 6,7, D1, E2, F1, F3, G2	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	BINAS en rekenmachine en en NL-NL woordenboek	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	

Toets:	SE4	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:		Hoofdstuk 11 Kunststoffen, Hoofdstuk 12 Chemie van het leven, Hoofdstuk 13 Duurzaam produceren. (alle eerder getoetste hoofdstukken worden als bekend verondersteld)	
Eindtermen:		A, B1, B3-B5, C1, C2, C5, C7, C8, D1, D3, E1, F1-F4, G1-G5	
Wijze van examinering:		Schriftelijk	
Hulpmiddelen:		BINAS en rekenmachine en NL-NL woordenboek	
Toetsduur:		120 min	
Percentage van SE:		30%	
Herkansbaar:		Ja	

Formule: SE = 10% SE1 + 30% SE2 + 30% SE3 + 30% SE4

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE2, SE3 en SE4 zijn onveranderd

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet nog gemaakt worden.

Vak: Rekenen

Rekenen is afgerond in 4 havo.

Schoolexamencijfer: $SE = 50\% SE1 + 50\% SE2$

Bijzonderheden: geen centraal examen

Het eindcijfer van rekenen telt niet mee voor de bepaling van de uitslag van het examen.

Vak: Tekenen 5 Havo

Domein	Subdomein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A	A1	Beschrijven, onderzoeken en interpreteren vaktheorie	X	X	x (oudheid tot de 19e eeuw)		x (modernisme t/m hedendaags)		X (kunst en leven)
	A2	Beschouwen	X	X	x (oudheid tot de 19e eeuw)		x (modernisme t/m hedendaags)		X (kunst en leven)
B			X			x (ontwerp opdracht)		X (autonome opdracht)	
C			X			X (ontwerpopdracht)		X (autonome opdracht)	

Toets: SE1	4Havo
Stofaanduiding:	Oudheid t/m 19e eeuw
Eindtermen:	A
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:	woordenboek Nederlands
Toetsduur:	90 minuten
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Ja
Praktische Opdracht SE2	4Havo
Onderwerp:	Ontwerp opdracht
Eindtermen:	B & C
Uitvoering:	Vrije keuze. Het praktijk-deel dient op school te worden uitgevoerd. Het werk blijft in het lokaal. Procesdossier mag thuis bewerkt worden.
Tijdpad opdracht:	9 weken
Inleverdatum opdracht:	Afsluiten met een presentatie: 5 juni - 12 juni
Percentage van SE:	10%
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE3	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Modernisme, postmodernisme, hedendaags
Eindtermen:	Domein A
Wijze van examinering:	Schriftelijke toets
Hulpmiddelen:	woordenboek Nederlands
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	15%
Herkansbaar:	Ja

Praktische opdracht:	SE4 periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Onderwerp:	Autonoom opdracht
Eindtermen:	Domein B & C
Uitvoering:	Digitaal kunstdossier. Fysiek maakproces. Fysiek beeldend eindwerk. Praktijk deel dient op school te worden uitgevoerd. Het werk blijft in het lokaal. Digitaal kunstdossier mag thuis bewerkt worden.
Tijdpad opdracht:	september t/m december
Inleverdatum opdracht:	vrijdag 19 december 2025 (16:30 uur)
Afsluiting:	mondelinge verdediging in TW2
Percentage van SE:	45%
Herkansbaar:	Nee
Toets: SE5	periode TW3 12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Syllabus: Kunst en leven
Eindtermen:	A
Wijze van examinering:	Schriftelijk toets
Hulpmiddelen:	woordenboek Nederlands
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	20%
Herkansbaar:	Ja

Formule: SE = 10% SE1 + 10% SE2 + 15% SE3 + 45% SE4 + 20% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 tot en met SE5 zijn onveranderd

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 moet nog gemaakt worden

SE2 = SE3 (2024 - 2025)

Met betrekking tot deze reeds gemaakte SE's heeft de leerling de keuze uit twee mogelijkheden:

-
- Het behouden van het vwo-cijfer, dit wordt onveranderd als 5H cijfer in Magister geregistreerd.
- Het maken van de 4H SE's.

Vak: Wiskunde A 5 Havo

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE				
					SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x	x	x	x
B	B1-B3	4-6	B3	B1,2	B3				B1,2
C	C1-C5	7-11		x		C4,5			C1,2,3
D		12	x		x				
E	E1-E5	13-17	E5	E1,2,3,4			E1,2,3,4	E5	

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets: SE1	4H
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H4 Handig Tellen en Getal en Ruimte deel 2: H5 Veranderingen
Eindtermen:	Domein B3: Telproblemen Domein D: Verandering
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	90 min
Percentage van SE:	5%
Herkansbaar:	Ja

Toets: SE2	periode TW1 29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H3 Lineaire verbanden, Getal en Ruimte deel 3: H9 Exponentiële verbanden
Eindtermen:	Domein C4: Lineaire verbanden Domein C5: Exponentiële verbanden
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	150 min
Percentage van SE:	30%
Herkansbaar:	Ja
Toets: SE3	periode TW2 9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 De statistische cyclus Getal en Ruimte deel 2: H7 Statistiek en beslissingen Getal en Ruimte deel 3: H10 Statistiek gebruiken
Eindtermen:	Domein E1 t/m E4
Wijze van examinering:	Schriftelijk
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL
Toetsduur:	120 min
Percentage van SE:	25%
Herkansbaar:	Ja

Praktische opdracht:	SE4	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Werken met grote datasets icm domeinen E1 t.m E4 Getal en Ruimte deel 2: H8 Statistiek met de computer Getal en Ruimte deel 3: H10 Statistiek gebruiken		
Eindtermen:	Domein E5		
Wijze van examinering:	Digitale toets met spreadsheet		
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL		
Toetsduur:	120 min		
Percentage van SE:	10%		
Herkansbaar:	Nee		
Toets:	SE5	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Tabellen en grafieken Getal en Ruimte deel 2: H6 Rekenregels en formules Getal en Ruimte deel 3: H11 Formules en variabelen		
Eindtermen:	Domein B1: Rekenen Domein B2: Algebra Domein C1: Tabellen Domein C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden Domein C3: Formules met één of meer variabelen		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	Ja		

Formule: SE = 5% SE1 + 30% SE2 + 25% SE3 + 10% SE4 + 30% SE5

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE2 t/m SE5 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

Vanuit 5v: SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Vanuit 6v: SE1 moet alsnog gemaakt worden.

Vak: Wiskunde B 5 Havo

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	CE	Komt voor in SE		
					SE1	SE2	SE3
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x	x
B	B1	4		x		x	
	B2	5		x	x	x	
	B3	6		x	x		
	B4	7		x			x
C	C1-C2	8-9		x			x
D	D1-D4	10-13	x	x	x		

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets:	SE1	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 Veranderingen, H4 Werken met formules Getal en Ruimte deel 2: H6 De afgeleide functie Getal en Ruimte deel 3: H11 Verbanden en functies		
Eindtermen:	B2, B3, D		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL		
Toetsduur:	120 min		
Percentage van SE:	35%		
Herkansbaar:	Ja		
Toets:	SE2	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Formules, grafieken en vergelijkingen Getal en Ruimte deel 2: H5 Machten, exponenten en logaritmen Getal en Ruimte deel 3: H9 Exponentiële formules		
Eindtermen:	B1, B2		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL		
Toetsduur:	120 min		
Percentage van SE:	30%		
Herkansbaar:	Ja		
Toets:	SE3	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H3 Hoeken en afstanden, Getal en Ruimte deel 2: H7 Lijnen en cirkels, H8 Goniometrie Getal en Ruimte deel 3: H10 Meetkundige berekeningen		
Eindtermen:	B4, C		
Wijze van examinering:	Schriftelijk		
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL		
Toetsduur:	150 min		
Percentage van SE:	35%		
Herkansbaar:	Ja		

Formule: SE = 35% SE1 + 30% SE2 + 35% SE3

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 tm SE3 zijn onveranderd.

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen: geen

Vak: Wiskunde D 5 Havo

Domein	Sub-domein	Onderdelen	Moet in SE	Komt voor in SE		
				SE1	SE2	SE3
A*	A1-A3	1-3	x	x	x	x
B	B1 – B9	4 - 9	x		x	
C	C1–C4	10-13	x	x		
D		14	x			x
E	keuzeonderwerp					x

*Domein A (vaardigheden) wordt nergens expliciet genoemd, maar komt overal terug.

Toets: SE1	periode TW1	29 oktober tot en met 5 november
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H2 Oppervlakte en inhoud en H4 Aanzichten en doorsneden Getal en Ruimte deel 2: H6 Vectormeetkunde	
Eindtermen:	Domein C	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets: SE2	periode TW2	9 januari tot en met 20 januari
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 1: H1 Combinatoriek en H3 Kansrekenen Getal en Ruimte deel 2: H5 Kansverdelingen en H7 De normale verdeling Getal en Ruimte deel 3: H10 Toetsen van Hypothesen	
Eindtermen:	Domein B	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	120 min	
Percentage van SE:	30%	
Herkansbaar:	Ja	
Toets: SE3	periode TW3	12 maart tot en met 20 maart
Stofaanduiding:	Getal en Ruimte deel 2: H8 Groeiprocessen Getal en Ruimte deel 3: H9 Afgeleiden en tweede afgeleide, H11 Periodieke functies en H12 Functies met e-machten en natuurlijke logaritmen	
Eindtermen:	Domein D en E	
Wijze van examinering:	Schriftelijk	
Hulpmiddelen:	Grafische rekenmachine in examenstand, woordenboek NL	
Toetsduur:	150 min	
Percentage van SE:	35%	
Herkansbaar:	Ja	

Formule: SE = 35% SE1 + 30% SE2 + 35% SE3

Voor doubleurs gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE3 zijn onveranderd

Voor afstromers 5V/6V naar 5H gelden de volgende bepalingen:

SE1 t/m SE3 zijn nieuw, cijfers uit 5V/6V komen te vervallen.